

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΦΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

«Στην Ακρόπολη φύεται η μεγαλύτερη ορχιδέα της Ευρώπης, στην Πλάκα βρίσκεται ο μεγαλύτερος πληθυσμός χελιδονιών πανευρωπαϊκά, ενώ σε καμία μεγαλούπολη του κόσμου δεν μπορείς να δεις να πετάνε αρπακτικά μέσα στο κέντρο της πόλης», αναφέρει ο βιολόγος Γρηγόρης Τσουνής

Εχουμε ήδη μπει στο τέλος του φθινοπώρου. Για το νότιο ημισφαίριο αυτό σημαίνει ότι ο χειμώνας είναι πλέον μιά ανάσα. Τις τελευταίες δύο εβδομάδες έχουμε πάρει μιά γερή γεύση από δυνατούς ανέμους, βροχές και χαλαζοπτώσεις. Από την άλλη στο βόρειο ημισφαίριο η φύση αυτή την εποχή είναι στα καλύτερα της. Καιρός ιδανικός μιάς και τα πολλά κρύα έχουν πλέον φύγει και οι μεγάλες ζέστες ακόμα αργούν. Σίγουρα η ιδιαιτερότητα της Αυστραλίας όσο αφορά το οικοσύστημα της την κάνει μοναδική αλλά από την άλλη δεν μπορώ να μην κάνω την σύγκριση με την Ελλάδα. Και το λέω αυτό, γιατί η Αυστραλία είναι μιά τεράστια χώρα ήπειρος στην οποία μπορείς να βρεις όλους τους καιρούς και οικοσυστήματα αλλά από την άλλη, μιά μικρή χώρα σε έκταση όπως η Ελλάδα, μπορεί να κρύβει θησαυρούς και μυστικά τα οποία υποδηλώνουν πράγματι αυτή την περίεργη και γοητευτική χώρα. Αλλά ας μην πάμε και πολύ μακριά. Δεν χρειάζεται ούτε να ανέβουμε σε απόμακρα βουνά, ούτε να πάμε σε μακρινές και απομονωμένες περιοχές. Απλώς μιά βόλτα στην Ακρόπολη είναι αρκετή για να μας αποκαλύψει, αρκετές ιδιαιτερότητες και μυστικά. Και πράγματι ποιός γνωρίζει ότι στην Ακρόπολη υπάρχουν κροκοδειλάκια!!! Αλλά ας πάμε να δούμε αυτή την ιδιαιτερότητα του ιερού βράχου.

Οι αρχαιολογικοί χώροι είναι από τη φύση τους νησίδες άγριας ζωής, γιατί εδώ προσφέρονται οι κατάλληλες συνθήκες για την ανάπτυξη πλούσιας χλωρίδας - βλάστησης - πανίδας και προσφέρουν ασφαλές καταφύγιο για την αναπαραγωγή και τη διατροφή μεγάλου αριθμού πουλιών.

Στην Ακρόπολη, από παλιά, αλλά ακόμη και σήμερα, φωλιάζει η Κουκουβάγια, σύμβολο της θεάς Αθηνάς και της Σοφίας.. Στα βράχια της Ακρόπολης, εκτός από τα Αγριοπερίστερα, φωλιάζουν και οι Γαλαζοκότουφες, που το κελάνδημά τους μοιάζει με τον ήχο του φλάουτου.

Το κροκοδειλάκι της Ακρόπολης

Μικρομέρια Ακροπόλεως. Εμφανίζεται μόνο στον Ιερό Βράχο της Ακρόπολης.

Την άνοιξη σκίζουν τον ουρανό με χάρη τα Σπιτοχελίδονα, τα Σταβλοχελίδονα (που φωλιάζουν στην Πλάκα) και οι Σταχτάρες, που τείνουν να εξαφανιστούν. Αυτές φωλιάζουν στις σπηλιές του Ιερού Βράχου.

Στο φυσικό περιβάλλον της Ακρόπολης, με την πλούσια βλάστηση, που είναι προστατευμένο από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, την άνοιξη φωλιάζουν επίσης αρκετά ζευγάρια από Τσαλαπετεινούς. Όταν δέν φωλιάζουν στα δένδρα, χρησιμοποιούν τρύπες του Ιερού Βράχου για να φωλιάσουν. Την άνοιξη μπορεί να παρατηρήσει κανείς να πετούν πάνω από την Ακρόπολη, σε διαφορετικούς σχηματισμούς, πουλιά που τραβούν για το βορρά, όπως Χίνες, Γερανοί, Ερωδιοί, Νυκτοκόρακες, και διάφορα άλλα αρπακτικά. Την άνοιξη (τις πρώτες μέρες των αποδη-

μιών), μπορεί να ακούσει κανείς και το μελωδικό κελάνδημα των Αηδονιών. Επίσης, στις αρχές της άνοιξης πάντοτε, το νυχτερινό κάλεσμα του Γκιώνη, αλλά και της Κουκουβάγιας (όλο το χρόνο).

Η περιοχή της Ακρόπολης είναι πλούσια και σε ασπόνδυλα (έντομα, πεταλούδες). Υπάρχουν επίσης στο χώρο χελώνες, Πρασινόσαυρες, το Κροκοδειλάκι και σπάνια κάνει την εμφάνισή της και η Δενδρογαλιά. Μέσα στα σπήλαια που υπάρχουν στο χώρο της Ακρόπολης, βρίσκουν καταφύγιο οι Μικρονυχτερίδες. Όλοι γνωρίζουν ότι η Αττική είναι ένας μεγάλος βοτανικός κήπος, το ίδιο ισχύει όμως για την Ακρόπολη και τους γύρω λόφους. Ανάμεσα στις Μαργαρίτες, στις Μολόχες, στις Παπαρούνες, και τα Χαμομήλια, υπάρ-

χουν ενδημικά και σπάνια φυτά. Ένα απ' αυτά, το πιο σημαντικό ενδημικό, είναι η *Micromeria acropolitana*. Η οποία φύεται αποκλειστικά μόνο στο λόφο της Ακρόπολης και πουθενά αλλού στον κόσμο.

Το μέχρι πρόσφατα θεωρούμενο ως εξαφανισμένο είδος εντοπίστηκε εκ νέου το 2006 από το βιολόγο Γρηγόρη

Τσουνή ενώ η ύπαρξή του επιβεβαιώθηκε το καλοκαίρι 2009. Πρόκειται για φυτό από τα πιο σπάνια και μοναδικά στον κόσμο, με μακραίωνη ιστορία.

Η Μικρομέρια της Ακρόπολης είναι ένα μικρό πολυετές φυτό, που φυτρώνει αποκλειστικά στην περιοχή της Ακρόπολης. Είναι ενδημικό της Ακρόπολης, που είχε χαθεί το 1908 και ανακαλύφθηκε ξανά. Η Μικρομέρια της Ακρόπολης είναι είδος μικρού φυτού του γένους Μικρομέρια (*Micromeria*) της οικογένειας των χελιδονιών. Έχει ύψος 5 έως 30 εκατοστά. Ανθίζει από τον Μάιο έως τον Ιούνιο και τα άνθη της έχουν χρώμα ροζ.

Επίσης, στη νότια πλευρά της Ακρόπολης, υπάρχει μια σαύρα που μοιάζει με μικρό Κροκοδειλάκι. Ζει συνήθως σε άνυδρες και ξηρές περιοχές. Βρίσκεται στα νησιά του Αιγαίου (ΒΑ Αιγαίο, Κυκλάδες, Δωδεκάνησα). Στην Κέρκυρα, στους Παξούς και σε μερικές περιοχές κοντά στη Θεσσαλονίκη, όπου πιθανώς έχει εισαχθεί εκεί από τον άνθρωπο. Το Κροκοδειλάκι παρατηρείται για πρώτη φορά στην Αττική και μάλιστα μόνο στον βράχο της Ακρόπολης. Η πρώτη παρατήρηση έγινε στις 22 Οκτωβρίου του 2009. Το συγκεκριμένο είδος μάλλον έχει εισαχθεί από τον άνθρωπο. Ίσως έφτασε εδώ με τα μάρμαρα που φέρνουν για τις αναστηλώσεις των μνημείων της Ακρόπολης.

Αν και βρισκόμαστε σχεδόν στο κέντρο της πόλης, η βιοποικιλότητα είναι από τις πιο πλούσιες και δεν έχει η περιοχή να ζηλέψει τίποτα από άλλες σημαντικές περιοχές της χώρας.. Είναι αναγκαίο βέβαια να ληφθούν μέτρα για την προστασία της χλωρίδας, και της πανίδας. Έτσι, θα μπορούσε να διατηρηθεί ο πλούτος και γενικότερα η βιοποικιλότητα της περιοχής. Και όλα τα παραπάνω έρχονται σε αντίθεση με την εποχή εδώ στο Σίδνεϊ που ήδη νοιώθουμε την ανάσα του χειμώνα.